

249/1959

L. 3 št.

COBI

OSREDNJA KNJ. CELJE

Libojski KERAMIK

Glasilo Keramične industrije Liboje – Celje

D 404/1959

V s e b i n a :

1. Srečno Novo leto 1959 - Franjo Tilinger
2. Doseganje plana proizvodnje in prodaje v mesecu oktobru in novembру 1958 - Franjo Tilinger
3. Reorganizacija organizacije dela - Franjo Tilinger
4. Nesreča pri delu, na poti na delo in domov zelo pereč problem podjetja - Mirko Mežnar
5. Pet tednov v Nemčiji - Marijan Zdolšek
6. Delavsko samoupravljanje - Darko Šuler
7. Kako smo pri nas zvišali osebne dohodke - Karl Vitanc
8. Redno polletno popravilo generatorja in predornih peči - Milan Kralj
9. Ali že veste .... ? Božo Lukman

○ ○ ○

SREČNO NOVO LETO 1959.

Čas nezadržno hiti in mi se moramo kar resno truditi, da ga dohajamo. Zdi se nam, da smo šele stopili v leto 1958 in že se moramo od njega posloviti. Običajno se od starega leta poslavljamo z različnimi občutki, odvisno pač od tega, kako je bilo uspešno ali nouspešno za tega ali onoga.

Mi kot kolektiv se poslavljamo od starega leta vse drugače, kot smo se od leta 1957. V letu, od katerega se poslavljamo, smo dosegli proizvodnjo, ki je višja, kot je bila kdaj koli v zgodovini tovarne, čeprav so bili naši stroji zopet eno leto starejši. Zato nam verjetno ne more nihče zameriti, da je naše slovo od starega leta samozavestno, saj imamo občutek, da smo svojo dolžnost do družbe v tem letu izpolnili.

V prihodnjem letu so pred nami velike naloge. Plan je sorazmerno visok in potrebno bo mnogo truda za izpolnitve. To tembolj, ker bo celotna tovarna zopet eno leto starejša in možnost zastojev večja. Razen tega je pred nami še celo vrsta drugih nalog. Potrebno je izboljšati delovne pogoje, kot n.pr. urediti kopalnice in delovne prostore za likarno in proizvodnjo grafitnih loncev, popraviti strehe in fasade na zgradbah, urediti kanalizacijo in dvorišče, prchode iz zgradb v zgradbe, montirati rezervni generator in pričeti z gradnjo predorne peči.

To so vsekakor velike naloge, katere bo možno izpolniti, v kolikor bomo pri delu složni in vestni, vsaj tako, kot smo bili v minulem letu.

Ob slovesu od starega leta želimo vsem članom kolektiva srečo, zdravje in zadovoljstvo v Novem letu.

Franjo Tilinger.

DOSEGanje PLANA PROIZVODNJE IN PRODAJE V
MESECU OKTOBRU IN NOVEMBRU 1958.

Tudi v preteklih dveh mesecih beležimo sorazmerno ugoden potek proizvodnje, saj so doseženi rezultati približno enaki rezultatom doseženim v prejšnjih mesecih. Sicer pa nam to najbolj povede same številke.

Mesec	P l a n i r a n o		I z v r š e n o		% količina vrednost	
	količina	vrednost	količina	vrednost	količ.,vred.	
oktober	124,432	26,771.348	142.911	31,009.427	114.9	116.1
novemb.	110.032	23,577.660	127.706	28,361.436	115.5	121.1

Kljub doseženim pozitivnim rezultatom pa v zadnjih mesecih zaznamujemo nekaj negativnih pojavov v proizvodnji. Povečal se je odstotek blaga B vrste, pravtako pa se je povečal tudi lom. Povečanje blaga B vrste gre predvsem na račun nepazljivosti pri loščenju. Tudi povečanje loma je v pretekni meri rezultat nevestnega dela, saj se je lom povečal predvsem zaradi okrušenja izdelkov.

Podatki v prodaji so od podatkov v proizvodnji, pracej razlikujejo. Sicer pa navedimo najprej številke,

Mesec	Planirana vrednost /neto prodaja/	Dosežena vredn. /neto prodaja/	Dosežena vredn. /neto prodaja/	Dosežena vredn. /neto prodaja/ ženo v %
			ženo v %	
Oktobar	24,629.640.-	22,797.077.-		92
november	21,691.447.-	33,431.213.-		154

Vzrok za nedoseganje plana prodaje v mesecu oktobru je izključno v težavah z vagoni in kamioni. V tem mesecu je bilo izredno težavno dobiti vagone ali kamione za odpremo blaga, kar pa končno za nas ni nič novega, saj je v tem mesecu glavna sezona za prevoz kmetijskih pridelkov in smo na te težave že navajeni.

Zmanjšana prodaja v mesecu oktobru se je nadoknadiла v mesecu novembru.

Franjo Tilinger,

Takrat, ko misliš, da si se že vsega navadil in da jih ne potrebuješ več, takrat najbolj slabo misliš in je zato najbolj nevarno.

**NESREČA PRI DELU, NA POTI NA DELO IN DOMOV
ZELO PEREČ PROBLEM PODJETJA.**

Borba proti nesrečam pri delu se je začela več kot pred sto leti z najnimi spopadi in skromnimi sredstvi. Danes pa se vodi ta borba v podjetjih posebno pri nas, ko je oblast v delavskih rokah, na zelo široki fronti od higijensko-tehnične zaščite do varstvene vzgoje. V tej borbi so bili dosežani veliki uspehi, vendar je do popolne zmage še dolga pot.

Če pa pogledamo, kako je z nesrečami v našem podjetju, bomo videli, da ta procent stalno narašča. V lanskem letu je bilo vsch nesreč 35 ali 8.4%, od tega 5.3% na delu, 31 % na poti na delo in od dela. V letošnjem letu, ki še ni dokončano pa 45 ali 9.8%, od tega 7.9% na delu 1.7% na poti na delo in od dela. Iz tega je razvidno, da se število nesreč stalno veča in je narastlo z ostalimi obolenji na 5.68% od števila dnevno zaposlenih. Ker je ta procent večji od 4%, kar je dovoljenih, plača podjetje vsak mesec 260.000,- din izrednega socialnega prispevka. Če pa k temu še pristejemo redne dajatve, izgubo narodnega dohodka, stroške zdravljenja in hranarino, predstavlja za nas takšen procent dviganja resen problem nesreč. Kakšen problem pa predstavlja nesreča, ki ima za posledico težko invalidnost ali celo smrt, si lahko vsak posameznik predstavlja, kako bi bilo, če bi bil sam prizadet. In če bi vsi na delovnih mestih se tega zavedali, bi bilo prav gotovo manj nesreč. Po naših oddelkih in na poti je največ nesreč zaradi premajhne pazljivosti in neupoštevanja varnostnih predpisov. Število nesreč bi se lahko zmanjšalo. Nepravilno bi pa bilo, da bi se kdo ponesrečil ali zbolel in nesreče ne prijavil, odnosno ne bi šel k zdravniku takoj zato, da bi se zmanjšalo število nesreč. S tem ne bi samo oškodoval podjetja, temveč tudi sanega sebe, ker najmanjša poškodba lahko ima težke posledice, katere zahtevajo večmesečno zdravljenje, večkrat pa tudi invalidnost. Zato je treba vsako najmanjšo nezgodo prijaviti takoj. Da bi pa zmanjšali nesreče, pa naj vsak upošteva varnostne predpise, opozorila izkušenih delavcev in nojstrov, ki imajo bogate izkušnje iz prakse, kakor tudi opozorila nadrejenih, in uporablja zaščitna sredstva, ki so za to namenjena.

Previdnost ni bojazljivost - lahkoniselnost ni pogum!

Neznanje, napačno ravnanje in lahkoniselnost lahko povzročajo delovno nezgodo.

Varnostni tehnik:

Mirko Mežnar.

Kadar varuješ samega sebe pomisli še na varnost svojih sodelavcev.

PET TEDNO V NEMČIJI.

Zaradi težav, ki so nastale pri delu z listri, je bilo po mnenju zastopnika "Degusse" potrebno, da pošlje naša tovarna v Nemčijo na kratko specializacijo nekoga, ki bi izkustva, pridobljena v "Degussi", prenesel in prilagodil našemu delu in priliken.

Delavski svet in upravljeni odbor sta sklenila, da odpotujem k imenovani tvrdki, kjer se naj zanimam za točen potek dela z listri ter za vse sodobne načine dekorativnega slikanja.

Po 22 - urnem potovanju z ekspresom sem prispeval 27. oktobra v Frankfurt am Main. Po kratkem 2 - urnem počitku v hotelski sobi, ki jo je zame rezervirala "Degussa", me je odpeljal šef izvoza imenovane tvrdke v bližnjo tovarno keramičnih barv. "Degussa": Po kratkem razgovoru z vodilnimi uslužbenci sem pričel z delom v laboratoriju. Po 3-dnevnih preizkusih s podloščilnimi in nadlaščilnimi barvami ter po spoznavanju raznih načinov dekoriranja keramike (uporaba aussprengfilma, revulteza, aufsetzweiss, siebdruck itd) sem pričel z delom v obratu, kjer izdelujejo listre. 31. 10. sem končal z delom, ki je bilo zaradi izredne pazljivosti, da ne izpustim nobene podrobnosti, zelo naporno.

Kot zastopnik libojske tovarne sem bil deležen izredne gostoljubnosti, ki je nisen pričakoval, vsaj ne v toliki meri. Imenovana tvrdka ni je z denarno pomočjo omogočila, da sem kot gost obiskoval "Staatliche Ingenieur und Werksschule fur Keramik" v 140 km oddaljenem Hohr-Grenzhausenu, kjer je bilo že preskrbljeno zame stanovanje s hrano.

Ker je že tov. Jakob v lanskoletnem Keramiku opisal svoje vtiso iz obiska pri "Degussi", se bom v svojem članku zadržal dalj časa pri imenovani šoli oziroma kraju.

Hohr-Grenzhausen sta pravzaprav dve mesteci združeni v nesto, ki šteje ca. 10.000 prebivalcev, oddaljeno 12 km od Koblenza. Ima prej imenovano šolo, srednjo šolo in kar je najzanimivcje - 36 manjših in večjih keramičnih tovarn. Zato ga tudi imenujejo lončarsko ali keramično mesto. Mnogo je "Steinzeug" tovarn, ki izdelujejo gospodinjsko in dekorativno keramiko na način, kot so jo izdelovali pred 400 leti. Za barvanje uporabljajo modro, vijoličasto, rjavo in črno barvo. Pri 1200°C vržejo skozi posebno odprtino kuhinjsko sol (NaCl). Pri tej temperaturi Cl zgori, a Na se v obliki negle usede na predmete, ki na ta način postanejo loščeni. Nensi so ponosni na te izdelke, saj je to njihovo - neuško, njihova tradicija in umetnost. Kljub temu, da izdelki izgledajo zelo primitivni, najdejo tovarne še vedno dovolj kupcev. Seveda pa so v tem kraju tudi moderne tovarne svetovnega slovesa, kot n.pr. "Dunler und Breiden", "Reny" i.dr. Vsaka tovarna ima tudi svoj umetniški oddelek, kjer delajo keramiki - umetniki. Zato je tudi keramika izdelana v teh oddelkih mnogo dražja od industrijske-masovne. Prav nič čudnega ni, da so ravno ta kraj izbrali za šolo, ki ima največji sloves v Nemčiji in katero obiskujejo celo Indonezijci, Japonci, Turki, Grki in ljudje drugih narodnosti. Na šoli poučujejo priznani profesorji svetovnega slovesa, kot n.pr. kiper - keramik Hubert Gremert, nosilec zlatih medalj za obliko v keramiki in nosilec najvišjega priznanja, ki ga je dosegel

v letosnjem letu ned 800 razstavljalci - učetniki v Frankfurtu. Na šolo sprejemajo študente po 6 semestrih fakultete, ki nato dokončujejo svoj študij v laboratorijih in delavnicih te šole.

V "Werkschule" so sprejeti učenci na podlagi 2-letne prakse v keramični tovarni in odličnega spričevala. Šolanje traja 3 leta. Pripravnik - mojster keramiko dela v šolskih delavnicih 2 leti samo mojstrske predmete, kot n.pr. 1 1/2 u visoke vase na vretenu, figure in dekorje po lastni zamisli in načrtih. Po 2-letni praksi opravi izpit za mojstra keramike, ki obvlada plastiko, slikanje, tehnologijo in sploh vse, kar je v neposredni zvezi s keramiko. Kot tak lahko odpre svojo keramično delavnico ali pa se zaposlji v večji keramični tovarni. Gojenci delajo praktično v skupinah po 8 pod nadzorstvom strokovnjakov. Najdalj časa sem se zadrževal v slikarni, kjer sem od vsakega načina okrasnega slikanja izdelal po 1 primer. Gojenci v slikarni izdelujejo po lastni zamisli dekore za Rosenthal porcelan. Zanimivo je, da zlata pri novih oblikah sploh ne uporabljajo. Okusni dekori v pestelnih barvah nadomestijo razkošje starih pozlačenih servisov. Držijo se načela "Keramika čim dalje od tekstila in kovine"! Zato je njihova keramika res keramika in ima vse lastnosti prave keramike.

Trg je nasičen s porcelanom in najrazličnejšo keramiko, a kljub temu uspevajo tovarne, ki izdelujejo keramiko slabše kakovosti od naše. Predvsem bi morali pri nas usposobiti slikarje, da bodo s preprostimi sredstvi (barvami) nadomestili drago zlato in listre. V naši tovarni je osnovan razvojni oddelek, ki ga sestavlja zaenkrat samo tehnik za napredek proizvodnje in kreator. Potrebni bi bili še vsaj 3 dobri slikarji za ta oddelek, ker le tako bo uogočo doseči, da bo vloga tega oddelka v naši proizvodnji takšna, kot bi bila zaželena.

V nekaj vrsticah sem opisal vtise za časa mojega 5 - tedenskega bivanja v Nemčiji ter načel vprašanje razvojnega oddelka in njegove vloge v naši proizvodnji. Mislim, da bi bilo dobro, da se še kdo oglaši in pove svoje mnenje v zvezi z razvojnim oddelkom.

Marijan Zdolšek.

Ne popravljam stroja ned pogonom.

DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE.Delo upravnega odbora:

V mesecu novembru in v prvi polovici decembra je upravni odbor imel dve redni seji. Na teh sejah je razpravljal o poslovanju v mesecu oktobru in novembru, o opravljenih službenih potovanjih v oktobru in novembru, o reorganizaciji organizacije podjetja, raznih prošnjah in pritožbah ter o delu strokovnega združenja.

Delo delavskega sveta:

Delavski svet našega podjetja je imel v mesecu novembru in decembru dve zasedanji.

Na teh zasedanjih je sprejel sklep o zvišanju plač, razpravljal o problemih varnosti dela, sprejel globalni plan proizvodnje za leto 1959, sklepal o prodaji in nabavi osnovnih sredstev in nekaterega inventarja, o novih delovnih mestih, o sodelovanju pri gradnji restavracije in razširitve otroškega vrtca ter razpravljal in sklepal o raznih prošnjah.

Rado Pantelič.

Delo sindikalne podružnice:

Prva redna seja izvršnega odbora sindikalne podružnice je bila dne 24.11.1958 ob 14 uri.

Na dnevnem redu je bilo samo konstituiranje novega odbora.

Za predsednika je bil izvoljen tov. Darko Šuler
za tajnika " " " Franc Oblak,
za blagajnika " " izvoljen " Katica Novak

V novem odboru so še naslednji tovariši:

Rudi Grum	Viktor Žuraj
Žagar Miro	Rudi Godler
Kralj Milan	Jože Rus
Viktor Stanič	Ivo Blatnik

Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen tov. Jože Ranzinger, za člena pa tov. Jože Šanca in tov. Mirko Roter.

Na prvi seji je bil tudi izvoljen blagajnik posmrtninske samopomoči tov. Miro Žagar.

Sklep seje je bil, da odbor sklepa o denarnih dajatvah in nima kompetenc dajati na lastno roko denarja iz blagajne niti predsednik niti blagajnik.

Da bi se poživilo fizkulturno delo in ostala kulturna dejavnost, se je v okviru sindikata osnovała naslednja komisija:

tov. Zorka Godler	tov. Mirko Mežnar
" Rudi Grun	" Ivan Lojen

Mladinska organizacija pa naj bi izvolila svojega člana v to komisijo.

Izvršni odbor podružnice je tudi postavil komisijo za oddih članov in sicer:

predsednik - Milan Kralj
član - Vili Germadnik
" Rado Pantelič

Postavljene komisije naj bi sklical izvršni odbor v najkrajšem času, da bi čimprej pričeli z delom.

Sklanjeno je bilo, da se bo odbor sestajal po potrebi, najmanj pa enkrat nesččno.

Novi odbor je na svoji soji tudi dodelil stroški družini "Bratov Hrvatinov" v Libožah 6. loo din za nabavo malokalibrsko puške.

Darko Šuler.

Najprej premisli, potem šele izvrši in do nezgode ne bo prišlo.

KAKO SMO PRI NAS ZVIŠALI OSEBNE DOHODKE.

Deležki svet našega podjetja je na svojem 10. zasedanju sprejel sklep, da se pri povišanju plač uporabi lestvica, ki je bila objavljena v Uradnem listu štev. 44/58. Lestvica je takole:

Ako MOD delavca znaša	se vzame v skupni znesek
	10.000 1.155
10.000 do 12.000	1.155 + 9 % od zneska nad 10.000
12.000 do 14.000	1.335 + 7 % od zneska nad 12.000
14.000 do 16.000	1.475 + 5 % od zneska nad 14.000
nad 16.000	1.575 + 3% od zneska nad 16.000

Ti zneski se določijo za vsakega posameznika in so kot posebna priloga vnesejo v tarifni pravilnik.

Karel Vitanc.

Dela jno vedno in povsod smoterno in preudarno.

REDNO POLLETNO POPRAVILO GENERATORJA IN
PREDORNIH PEČI.

V mesecu decembru ima podjetje planirano popravilo predornih peči, generatorja in kotlarne. Ker pa ostali obrati ne morejo obratovati, če ne obratujejo navedene strojne naprave, bo stvarno vsled teh popravil obstala celotna tovarna. V tem času bodo delavci izkoristili svoj redni letni dopust v proizvodnih oddelkih, stranski obrati pa opravili potrebna popravila. Verjetno se bodo nekateri vprašali, zakaj so potrebna ta popravila in celo dvakrat na leto! Kako se ostali stroji večkrat pokvarijo in pokvarijo, je tudi generator in peči in parni kotel, ki so stalno v pogonu potrebno dvakrat na leto pregledati in popraviti tiste dele, ki se ned obratom ne morejo. To so tudi glavni vzroki, da podjetje dvakrat na leto preneha z delom.

Sedanji zimski čas je za dopuste brez dvoma neprimeren in je godnjanje nekaterih do neke mere upravičeno. Na žalost pa je razpored popravil nemogoče narediti drugače kot, da eno popravilo pride v zimski čas oz. v čas, ko je neprimeren za dopuste. Računino pa, da bo vsaj večina, katera bo v tem času koristila dopust, uvidela interes tovarne in pokazala do tega problema potrebno razumevanje.

Milan Kralj.

Ob vsaki ranitvi poišči strokovno prvo pomoč!

ALI ŽE VESTE ..... ?

- da gojimo zelo priljubljen šport ne da bi ga sindikat finančno podprl? Ta šport je skoraj čez ograjo - čez tovarniško sevda!
- da naše podjetje prejema časopis "LJUDSKO PRAVICO" še vedno z naslovom "Državna keramična industrija Livoje". Precej let je že tega, odkar je ta naslov izgubil družbeno - politično veljavno;
- da je bilo v II mesecih letosnjega leta preneščenih iz enega delovnega mesta na drugo 67 delavcev. Ali ni to preveč?
- da so bile odobrene v lo mesecih 304 ure opravičenih neplačanih dopustov in 1216 ur izrednih plačanih dopustov. Plačanih je bilo največ v oktobru;
- da nas je povprečno stalno po 5.62 % na bolnišken dopustu, kar poneni, da mesečno izgubimo v proizvodnji 5,720 delovnih ur. Največ bolnih je bilo v mesecu septembru;

- da je čisti dohodek tovarniškega bifeja v lo mesecih 58.735.- din;
- da je gasilska enota tovarne bila v napadu že v 17 minutah od trenutka, ko je bil javljen poizkusni alarm. Čestitamo k uspehu.
- da se je lom v proizvodnji dvignil za 3 %, kar znaša mesečno cca 600.000.- din ali letno 7.200.000.- din. Ali si lahko mislite, koliko bi prihranili, če bi bolj pazili. Večina loma je namreč taka, da je blago oškrbljeno.

Uredniški odbor.

Tudi najmanjša rana je lahko smrtno nevarna, če ne ravnaš prav !

Ureja uredniški odbor: Odgovorni urednik Lukman Božo, člana Tilinger Franjo
in Kralj Milan. Izdaja Keramična industrija Livoje — Celje. Prispevke do-
stavljajte odgovornemu uredniku. Rokopisov ne vraćamo.